

መንዩ ላወይ? መንደ ላፍተይ?

ማር 3:31-35

ሓው ዝብል ቃል ኣብ ቋቋና ገፍሕ ትርጉም ኣለዎ። ንኹሉ ዝሓቁፍ በቦን በደን ምሳኻ ዝውለዱ ጥራሕ ዘይኮነ፣ ደቂ ሓወቦኻ ደቂ ሓትኖኻ፣ ፈራዕካ፣ ደቂ ዓድኻ ደቂ ሃገርካ. . . . ሓወይ ሓፍተይ እናበልና ንገልጾም ዝሓዘ እዩ። ኣብ ተፈጥሮና እንተ ረኣና እግዚአብሔር ሰብ ክፈጥር እንከሎ ካብ ሓደ ኣቦን ካብ ሓንቲ ኣደን እዩ ሰብ ፈጠሩና ስለዚ ደቂ ሰብ ኩልና ኣሕዋት ኢና ኣቦና እግዚአብሔር ካብ ሓንቲ ስድራ ዝመጸእና ስለ ዝኾነ ኩሉ ሓውናን ሓፍትናን እዩ። ነዚ ርድኢት ዘይሓዘ ግለሰብ ይኹን ሕብረተሰብ ጸገም ኣልኦ ማለት እዩ፣ ክሓዊ ፈውሲ ክደልየሉ ይግባእ እንተ ዘይኮነ ኩሉ ጊዜ ጸገም ክገብር ይርከብ።

ኣብ ታሪኽ ሰብ ዝገጠሙ ዝተፈላለዩ ውግኣት ወራራት ጭቆና፣ ግፍዕታት ኩሎም ሓደ ሰብ ንሓደ ካልእ ከምኡ ማዕሪኡ ሓዉ ሓፍቱ ገሩ ክርኢ ስለ ዘይከኣለ ህልቂትን ሞትን ናይ ሰባት ተራእዩ። ኣብዚ ዘመና ካብ ዝረኣናዮም ናይ ደቡብ ኦሮሪዎ ፈላሊኻ ምግዛእ፣ ኣብ ሩዋንዳ ብሩንዲ ዝተራእዩ ምጽናት ዓለታት፣ እዚ ሕጂ ኣኸረርቲ ኣሰላም ዝገብርዎ ዘለዉ ግፍዕታት ኣብ ልዕሊ ካልእ እምነት ዝኸተሉ፣ ጸለምቲ ጸዓዱ እናተባህለ ዝግበር ፍልልያት ኩሉ መበቆሉ ሰብ ካብ ሓደ ኣምላኽ ዝመጸ ፍጡር ምዃኑ ስለ ዝተኻሕደ ጥራሕ እዩ።

ኣምላኽ ክፈጥር እንከሎ ግን ሓንቲ ስድራ እዩ ፈጠሩ እዞም ሕጂ ኣብ ኩሉ ዓለም ዘሎና ኣሕዋት ኢና ሰብ ስለ ዝኾና ነቲ ኣምላኽ ዝሃበና መንነትን ነጻነትን ግን ከማና ሰባት ከሕድጉና ክገፍዑና፣ ክጸልኡና ክንርኢ ከሎና ብዓይኒ እምነት ከቢድ እዩ።

ኣደምን ሔዋንን ቀዳሞት ወለድና መጀመርያ ክልተ ቆልዑት ቃኤልን ኣቤልን ወሊዶም። ቃኤል ሰይጣን ኣሸኒፍዎ ንሓዉ ምስ ቀተለ “እንታይ ጌርካ ኢኻ ድምጺ ደም ኃውኻ ኻብ ምድሪ ናባይ ይጠርዕ ኣሎ” (ዘፍ 4:10) ኢሉ ፈጣሪ ሓቲትዎ። ሓላው ሓወይዶ ኮይነ ኣይፈልጥን ኢሉ መሊሱ። ሕውነቱ ብሞት ፈልይዎ ጽልኢ ምስኣሸነፎ ንሓዉ ቀቲልዎ ሃለዎቱ እውን ክፈልጥ ኣይደለን። ኣበሎ ሓውኻ ዝብል ዓሚ ፋሲካ ካቶሊካውያን ጳጳሳት ኤሪትራ ንኹልና ደቆም ክነስተንትነሉ ኢሎም ሓዋርያዊት መልእኽቲ ጽሒፎምልና። ጉዳይ ሕውነት ዳርጋ መንፈስ ቃኤል ዝጸለዎ ኮይኑ ስለ ዝተራእዮም። ሕውነት ክደክም ክሓምም ይኸእል እዩ በዚ እዩ ኣምላኽ ኣብ ጉዳይ ኣሕዋትና ክንጥንቀቕ ኢሉ ኣበሎ ሓውኻ/ሓፍትኻ እናበለ ዝሓተና። **ንሓዉ ክርኢ ዝኸኣለ ጥራሕ እዩ ፍቕሪ ሓው ዘሕድር።** ሓወይ ኣበይ ከምዘሎ ኣይፈልጥን እዩ ኢሉ ዝምልስ ድነ ጸልማት ክሸፍኖ ጀሚሩ ኣሎ ማለት እዩ።

ንሓውናን ሓፍትናን ከምኡ ንዝኾነ ሰብ ክንገፍዕ ክንጸልእ ከሎና ክፍኣት ግብርና ኣብ ሰማይ ኣብ ኣምላኽ እዩ ዘእዊ ሽዑ ከም ቃኤል ዝተባህሎ “ሕጂ ድማ ርጉም ኩን ኣብዛ ንደም ኃውካ ኻብ ኢድካ ኸትቅበል ኣፋ ዝኸፈተት ምድሪ ኸኣ ኹብላሊ ኹን፣ ንምድሪ ምስ ሓረስካያ ፍሪኦ ኣይክትህበካን እያ ኣብ ምድሪ ድማ ኹብላልን ቀባሕባሕን ኩን” (ዘፍ 4:1112) ዝበሎ ንሕና እውን ፍዳ ክፍኣትና ደንጉዩ ቀልጢፉ ክንረኽቦ ኢና። ዝድለ ዘሎ ግን ክንቅጻዕ ዘይኮነ ነዚ ካብ ቀዳሞት ወለድና ጀሚሩ ዘይሓድግ ጽልኢ ሓውን ሓፍትን እነጥፍኣሉ መገዲ ክንደሊ እሞ ደቂ ሓንቲ ቤት ኮና ፍቕርን ሕውነትን ክንዛይድ እዩ።

ሕውነት ኣይደልን!

ሰብ ሓደ ካብቲ ዝኸፍኦ ክገብር ዝኸእል ንሕውነት ኣሕዋቱ ክነጽግ እንከሎ ንና ከፍቅር እንከሎ እዩ። ንኖት ኣብዚ እቶም ሰናይ ግብሪ ዘይብሎም ማለት እምበር ብዓለት ዘይቀርቡና ማለት ኣይኮነን። ጽቡቕ ዝገብር ዘበለ ኩሉ ሓወይ እዩ ምኽንያቱ ድላይ ኣምላኽ ጽቡቕ ምግባር እዩ ነዚ ዝገብር ሓወይ ሓፍተይ እዩ። ቃኤል ሕውነት ሓወይ ኣብ ዕዳጋ ኣውሪድዎ ኣበይ ከምዘሎ ኣይፈልጥን እናበለ መሊሱ እሞ ቀቲልዎ ደሙ ኣብ ኣምላኽ ኣእውዩ እንከሎ ብሞቱ እውን ኣይዓረፈን ካብ ልቡ ብዛዕብኡ ካብ ምፍላጥ ከቋርጽ ስለ ዝደለ ኣበይ ከምዘሎ ክነግር ኣይከኣለን። እዚ እዩ እቲ ሕውነት ዘይምድላይ መበቆሉ። ንሓውኻ/ ንሓፍትኻ ካብ ልብኻ ኣውጺእካ ካልኣት ኣሕዋት ምግባር።

ቃኤል ዝዘንግዎ ሬሳ ሓወይ ኣብ ኣምላኽ ከምዘእዊ እዩ። ሰባት ግፍዒ ጽልኢ ፍልልይ ዓለትነት ሻራ ኣብ መንጎ ከእትዉ ከለዉ ኣስር ቃኤል እዮም ዝሰዕቡ። ኣንታ እትገብርን እትብሎን ዘሎኻ ኣብ ቅድሚ ኣምላኽ ይጠርዕ ኣሎ እናተበሃልካ ጸግም ምኳን መርገም እዩ ዘምጽእ እሞ ሎሚ ኣብ ቤትናን ወገናን መርገም ከይነምጽእ ሕልናዊ ሃላፍነት ክንለብስ የድልየና።

ኣብ ብዙሓት ደቂ ሃገርና ዝዝረብ መርዛም ዘረባ ኣሎ “ኣበሻ ጸልእኩ፤ ሰብ ኣየድልየንን፤ ሕውነት እንታይ ይጠቅም፤ እናበሉ ዝዛረቡ ውሑዳት ኣይኮኑን ገለ ኸኣ ንሕውነት ኣብ ዓቢ ጉዳይ ኣብ ሞት መርዓ ጥምቀት ዝኣመሰሉ ጥራሕ ይደልይዎም ድሕሪኡ ርክብካ ተቋርጽ ኣብ ዘድልየካ ጥራሕ ትቐርቦ “ሰብ ጸልእኩ” ትብል እዚ ኹሉ ካብ ድኽመት መንፈስ ከምኡ መን ምዃንካ ዘይምፍላጥ እዩ። ሰብ ክንጸልእ ወይ ክነፍቅሪ ኣብ ድለትና ዘይኮነ ኣብቲ ኣምላኽ ዝደልዮ እዩ ዝምስረት፤ ኣምላኽ ክንፋቐር እዩ ድለቱ፤ ኣምላኽ ዘይደልዮ ኣብ መንጎና ፍቕሪ ሕውነት ክጠፍእ እንከሎ እዩ።

ሰቡ ኣሕዋቱ ዝጸልእ ሰብ ገለ ጸገም ገሩ ኣሎ ማለት እዩ ከምቲ ዝሓመመ ሓኪም ዘድልዮ እዚ ሰብ እዚ እውን ክሓውየሉ ዝኸእል መገድን መንፈስን ክረክብ ኣለዎ፤ ካብ ኣሕዋትካ ተፈሊኻ እተምጽእ ሰላም ቅሳነት የለን እኳ ድኣ ካብ ሰቡ ዝተፈለ ኣብ ሞት እዩ ዝነብር “ምፍልላይ ንእሽቶይ ሞት እዩ” ዝብሃል ምስላ ሓቂ እዩ።

ሃብቲ ክእለት ባህርያዊ ውህበት ከም መልክዕ፤ ጉብዝና፤ ጥዕና ዝተፈላለዩ ዓቕምታት ንሰብ ኣብ ገለ እዋን ንርእሱ ጥራሕ ከምዝርኢ ይገብር እሞ ሽቡ ትዕቢት ኣነ ዝብል መንፈስ ይመልኮ ካብ ከምኡ ዝመሰሉ ሰባት ብፍላይ ብዝኾነ ካብኡ ትሕት ንዝበሉ ኣይቀርቦምን ጋንትኡ ደረጅኡ መካይዱ ይመርጽ ኣብ ፍሉይ ቦታን ስራሕን ይድረት። ኣብዚ እዋን ቤተ ክርስቲያን ከይተረፈ ናይ ድኻታትን ሃብታማትን ተባሂሉ ነነትካን ደረጃ ምጥማት በጺሕና ኣሎና። ናይ እዚ ኹሉ ምንጪ ሕውነትካ ዘንጊዕካ ካልእ ክትከውን ምስ ደለኽ ዝመጽእ እዩ። ሰብ ሰይጣን ምስ ሰዓሮ ቀዳመይቲ ዝገብራ ንሓው/ንሓፍቱ እዩ ዝጸልእ።

ንሓውኻ/ሓፍትኻ ምጽላእ ምስተጀመረ ርክባት ይመውት ሓልዮት ፍቕሪ ይጠፍእ ሽቡ ጽልኢ ምትሕምማይ ኩሉ ይመጽእ ዝገደደ ኸኣ ከም ቃኤል ኣብ ምቅታል ትበጽሕ። ሰብ ግን ኣብ ልቡ ተመሊሱ ስለምንታይ እየ ከምዚ ኮይነ ዘሎኹ ክብል እንተ ዝኸእል ኣብ ከምዚ ኩነት ኣይምወደቕን።

ቅ. ዮሐንስ ወንጌላዊ ንሓው ዘየፍቅር ኣብ ጸልማት እዩ ዝነብር ጸልማት ነዒንቱ ስለ ዘዕውሮ ናበይ ከምዝኸይድ ኣይፈልጥን እዩ ይብለና። ነቲ እንርእዮ ሓውና ዘይነፍቅር እንተ ኾና ነቲ ዘይንርእዮ ኣምላኽ ክነፍቅር ኣይንኸእልን ኢና። ስለዚ ፍቕሪ ሓው ንኣምላኽ ከምእንርኢ ይገብረና። ሓደ ንኃዉ ናብ ሞት ዘብጽሕ ኃጢአት እንተ ረኣየሉ ይጽልየሉ ይብለና። ሕስም ሓውና/ሓፍትና

ክንምነ የብልና። እኳ ድክ ሓወይ ሓፍተይ ጠፊኦምኒ ርሒቆምኒ እናበልና ኣብ ምድላይ ኣሕዋትናን ኣሓትናን ክንወፍር ይግብእና።

ሓወይ/ብጻየይ መን እዩ?

ኣብ ሉቃስ 10:25-37 ዘሎ ብዛዕባ እቲ ሕያዋይ ሳምራዊ ዘሎ ነዚ ሕቶ መልሲ ይህበና። እቲ ሳምራዊ ነቲ ብከተርቲ ኣይምዉት ኣይጥዑይ ገይሮም ዝሓደግዎ ተኸናኹኑ ዘኒኑ ኣብ ሕክምና ኣብጺሑ ዝሓገዞ ኣምሳል ሓው/ብጻይ እዩ። ኣምላኽ ሓደ ካብቲ ዝሃበና ትእዛዝ “ንብጻይካ ከም ነፍስኻ ምፍቃር እዩ። እዚ ንዝኾነ ሰብ እንታይነቱ መንነቱ ዓለቱ ወገኑ ብዘየገድስ ጽቡቕ ክንገብረሉ ሕግን ድላይ ኣምላኽን እዩ። ሓወይ ሰበይ እቶም መቕርብይ ወገነይ ደቂ ዓደይ ጥራሕ እዮም ዝብል ኣተሓሳስባ ዘለዎ ጌና ትምህርቲ ክርስቶስ ኣይተሰቕሮን ኣሎ ማለት እዩ። ክሕከም ክሓዊ ኣብ ሓወን ሓፍቱን ብኣምላኽ ክምለስ ኣለዎ። እዚ ክብሃል እንከሎ ንወገንካ ንመቕርብካ ጽላእ ማለት ኣይ ኮነን ብሓቂ ንወገኑ ንሰቡ ዝፈቱ ንኻልእ ክፍቅር ኣይጽግሞን እዩ። ጸጊሙ ዘሎ ካልእ ኩሉ ኣይግድሰንን እዩ ንኣይ ዝግድሰኒ እዞም ደቂ ዓደይ እዞም ወገነይ ደቂ ኣውራጃይ ዝብል ርኹስ መንፈስ እዩ። እዚ ንሰባት ካብ ሕማም መንሸሮ ንላዕሊ ዘሳቑ ዘሎ ጌና ዘይሓወናሉ ክፋእ ሕማም እዩ። ኣብ ፍሉይት ሰባት ጥራሕ ዝርኣ ዘይኮነ ኣብ ኩልና ደቂ ሰብ ከም ሕማም ተላገብ ዘሳቑየና ዘሎ እዩ። ምፍልላይ ወገንነት ጽልኢ ንሰባት ወገንካ ስለ ዘይኮኑ ምግፋዕ ወይ እውን ዘይምግዳስ ሰይጣን ልቦም ዝመለኹም ጥራሕ ዘግብርዎ እዩ። እዚ ኣብ ብዙሓት ሓለታትን ሕብረተ ሰባትን ነጊሱ ህልቂትን ሞትን ጥፍኣትን ኣውራዳ ንርእዮን ንሰምኡን ኣሎና። ሰብ ንሓደ ሰብ ኣጥፊኡ ኣዋሪዱ ዝተዓወተ ይመስሎ። ንድንቁርናን ክፍኣትን ጅግንነት ተቐጺሩ ሆ ዝብሉ ብዙሓት እዮም እዚ ግን መንፈስ ክርስቶስ መምህርና ዘይኮነ መንፈስ እቲ በታኒ ሰይጣን እዩ።

እንታይ ንግበር?

ኣብ ኣምላኽ ክምለስ ዝኽኣለ ሕልናን ልብን ዝሓቶ ሕቶ እዩ። ኩነተተይ ኣተሓሳስባይ እርኢ ኣሎኹ ሕጂ ክሓዊ እንታይ ንግበር ዝብል ሰብ ንጉዕዞ ድሕነትን ምሕዋይን ተተሓሒዝዎ ኣሎ ማለት እዩ።

ሕማሙ ከለሊ ክርኢ ዝኽኣለ ፈውሲ ክረኽብሉ ከቢድ ኣይኮነን። እዚ ርኹስ መንፈስ ካብ ሓዘኒ ሓሚመ ኣሎኹ ኢልና ሕክምና ክንኣቱ ኣድላይ እዩ። ቅ. ዮሐንስ ነቶም እንታይ ንግበር እናበሉ ዝሓትዎ ዝነበሩ “ብኃጢኣትኩም ተነሲሕኩም ሕድገት ኃጢኣትኩም ለምኑ ይብሎም ነሩ” ክንሳሕ ግድነት እዩ። ሰብ ንሰብ ክጸልእ ምስ ጀመረ እዩ ንመገዲ ጥፍኣትን ሞትን ዝተሓላዘ። ኣብ ኣምላኽ ተመሊስና ነቲ ኩሉ ንኹልና ከከም ዘድልየና ዝህብ ርኢና ንሓውናን ሓፍትናን ሰናይ ንግበረሎም።

ኣብ ወንጌል ማርቆስ ኢየሱስ ኣብ ኩሉ ይሰብኽ ብዙሕ ህዝቢ ኣሰሩ ይሰዕብ ከምዝነበረ ይነግረና። ብወገን ቤተ ሰቡ እዚ ጉዳይ ደስ ኣይበሎምን ይመስል ማለት ንስድራና የዋርድ ኣሎ ዳርጋ ኣእምርኡ ስሒቱ ዝዓይነቱ እዩ እቲ ጉዳይ ስለዚ ኣብ ገዛ እንከሎ መጺኦም ኣብ ኣፍደገ ኮይኖም ኣሕዋትካ ኣሓትካ ኣደኻ ይደልዩኻ ኣለዉ እናበሉ ልኢኹምሉ። ንሱ ኸኣ “**ኣደይ መን እያ ኣሕዋተይክ ብዓል መን እዮም**” እናበለ ናብቶም ኣብ ትሕቲኡ ኮፍ ኢሎም ዝነበሩን ዝሰምዕዎ ዝነበሩን እናመልከት ትርጉም ሕውነትን ምስኡ ዝኸውን ከመይ ዝበለ ከምዝኾነ መልሲ ሂብዎም። ነቲ ዝበሎም ብዝያዳ ክርድኦም ኢሉ “**ኃወይን ኃብተይን ኣደይንሲ ፍቓድ ኣምላኽ ዝገብር ዘበለ ኹሉ እዩ**” እናበለ ተዛራብዎም።

አብዚ አስተውዕል እንተበለና አዝማድ ኢየሱስ ክልተ ጊዜ “አብ ወጻኢ ቆይዎም” ዝብል ነንብብ። አብ ወጻኢ አብ አፍደገ ዝብል ሓሳብ ዕሙቕ ብዝበለ ክንርእዮ እንተ ኾና። ወዲ ደገ ዝብሃል አብ ስድራቤት ዘይካፈል ምስጢር ስድርኡ ዘይፈልጥ ንና ክፍሊ ማሕብር ዘይብሉ እዩ። አብቲ ኢየሱስ ዝብሎን ዘስተምህሮን ሱታፌ ዘይብሉ እዩ። ብአንጻሩ ወዲ ውሽጢ ዝብሃል አብ ሕይወት ቤቱ ክፍሊ እጃም ዘልኦ ኩሉ ኩነታት ገዝኡ ዝፈልጥ ማለት እዩ። አብ ወንጌል ክፋእ ዝገብር አብ አፍደገ አብ ቦታ ጸልማት ምሕርቅምታም አስናን አብዘለዎ እዩ ዝድርቦ ይብል ስለዚ አብ ደገ ምዃን ክፍሊ ዘይብልካ ምዃን እዩ። አብቲ ክርስቶስ ዘስተምህሮ ዘይኣቱ ንና እዩ። “ምሳይ ዘይሰርሕ ይዘሩ” ከምዝብሎ ምስ አምላኽ ዝደልዮ ዘይጉግዝ ዘራጊ ቦታኒ እዩ። ናይ በተንቲ ሓለቓ ባዕሉ ሰይጣን እዩ። አብ መንጎ ስድራ፣ አሕዋት፣ ደቂ ዓዲ፣ ሃገር ዝዘርግ መንፈስ ዲያብሎስ ዝማረኹ ጥራሕ እዩ። ስለዚ እዚ መንፈስ ንዘለዎ ሰብ ክንቀርቦ ክንሰምዖ አይግባእን ካባና ክነርሕቕ ይግባእ። “ነቲ መሻረዊ ሰብ ሓንሳእ አሰምዓሉ ካልአይ ጊዘውን አሰምዓሉ ካብኡ ንድታር ግና ካባኻ አርሕቆ፣ እዚ ዝተበላሸውን ኃጥእን ከም ዝኾነ ፍለጥ ባዕሉ ንባዕሉ ዝኾነን ሰብ እዩ” (ፊልሞን 3: 10)።

ምስ አምላኽ ዘሎና ክርክብ መምዘኒኡ ምስ ሓውና ዘሎና ርክብ እዩ።

ነቲ ብዓይኑ ዝርእዮ ሓዉ/ሓፍቱ ዘየፍቀረ ንአምላኽ አፍቅር እየ ዝብል ሓሳዊ እዩ። ሰንበት ሰንበት ቤተ ክርስቲያን እንተ ኸድና ብዙሕ ሰናይ ነገር እንተ ገበርና ግን ንሓውናን/ሓፍትናን ንኹሉ ሰብ ዘይነፍቅር አብ ግብርና ዓለት ወገን እንፈላሊ እንተ ኾና ሓሰውቲ ኢና ይብለና ቅ. ዮሐንስ። ፍቕሪ አምላኽ ምሳና ምስ ዘልዉ አሓዋት እያ እትጅምር።

ጥዕና መንፈሳዊ ሕይወት መምዘኒኡ ምስቲ ምስ አምላኽ ዘሎና ርክብ እዩ። አምላኽ ዘይብሉ ሕይወት ዳርጋ አብ ቅትለት ሓዉ እዩ ዝወፍር። ከም ቃኤል ሓላው ሓወይ አይኮንኩን እዩ መዝሙሩ። ንሕሰም ሓዉ እንተ ረአየ ዝተገደደ ይመስሎ። ሰባት ክፈላለዩ ክርሓቓቕ እንተ ረአየ ይሕጎስ እዚ ካብ አምላኽ ዝረሓቕ ሕይወት ዘምጽኦ እዩ። ምስ አምላኽ ርክብ ዘለዎ ግን አብክንዲ ንአይ ንሓወይ ይብል ንጸገም ሓዉን ሓፍቱን ከም ናቱ ይወስዶ እሞ ክሳብ ምእንቲ ካልእ ክሳብ መስዋዕቲ ይሓልፍ። ናይ ካልኣት ጸገም ክፈትሕ ዝክአሎ ኩሉ ይገብር። ብዙሓት ሰባኸቲ ወንጌል ነዚ መንፈስ ስለ ዝኣመኑ እዮም አብዘይፈልጥዎ ሃገርን ህዝብን ክልኣኹ ድሕር ዘይብሉ።

ምስ አምላኽ ዘሎና ርክብ ብኸልተ መገዲ ክንርእዮ ንኸእል ማለት ሕጉን ትእዛዛቱን ሰሚዕና እንኸይድ እንተ ኾና ደቂ ናቱ ኢና ምስኡ ክፍሊ አሎና፣ ኢየሱስ አሕዋተይ ይብለና ምኽንያቱ ንሰምዖ ምስኡ ጽቡቕ ርክብ አሎና፣ ደቂ ውሻጠ ክንብሃል ንኸእል ኩሉ ንፈልጥ ማለት እዩ።

ሕጉ ዘይንኸተል እኳድኦ ብስምዒትናን ድለትናን ጥራሕ እንምራሕ ንመገዲ አምላኽ ሓዲግና ብድለትና ጥራሕ እንኸይድ እንተ ኾና አብደገ ብቑርን ንፋስን እናተወቓዕና ንነብር አሎና ማለት እዩ። አምላኽ ዘይብሉ ሕይወት ንነብር ስለዚ ሓውናን ሓፍጥና አጥፊእና አብ ዘይናትና ንነብር ማለት እዩ።

ካልአይ ምስ ሓውናን ሓፍትናን ዘሎና ርክብ ምሳና አምላኽ ከምዘሎን ከምዘየለን መግለጺ ክኾነና ይኸእል። ንሓዉ ንሓፍቱ ዘየፍቅር ቀታል ሓዉ ሓፍቱ እዩ ይብለና። ምስ ሰባት ዘሎና ርክብ ነቲ ምስ አምላኽ ዘሎና ርክብ ዝገልጽ ስለ ዝኾነ ሓቀኛ ርክብ ክንገብር ድላይ አምላኽ እዩ። ፍቕሪ እታ ዝዓበየት ጸጋ እያ፣ ዘፍቅር ሕይወት አለዎ ሰፋ አለዎ እምነት እውን አለዎ ምኽንያቱ አብኡ አምላኽ ስለ ዘሎ።

አብ ገዛኻ ከሎኻ ሕውነትካ ምጥፋእ ንና ምጂን፡

አብ ወንጌል ሉቃስ ምዕ 15 ዘሎ ብዛዕባ በታኒ ወዲ ዘሎ እንተ ኣንበብና እቲ ንእኸቶይ ውሉድ አብ ገዛብኡ እንከሎ ንገዛ ንና ናፊቕ ቤቱ ቤት ሕሰምን ግፍዕን ጭቆናን ኮይኑ ተራእይዎ ነጻነቱ ዝተገፈ ኮይኑ ስለ ዝተሰምዖ ነብኡ ምቕሊቱ/ብጽሒቱ ክህቦ እሞ አብ ካልእ ቤት ክኸይድ ለሚንዎ ይብለና፡፡ ገንዘቡ ሒዞ አብ ርሑቕ ዓዲ ወረብኡ አሕዋቱ ወገኑ ዘይሰምዓሉ ከይዱ ይብለና፡፡ ውሉዳውን ሕውነታውን ርክቡን በቲኸዎ አብቲ ዝኸይዱ ዓዲ ገንዘቡ ኩሉ አጥፊእዎ ከም ሓሳማ ተቐጺሩ ምስ ሓሳሙ ክምገብ ጀሚሩ፡፡ ስዓቤን ምስ ወለዱን አሕዋቱን ዝበተኸ ርክቡ አብ ዝተሓተ ውርደትን ድኽነትን አውራድዎ፡፡ ወዲ ዓበይትን ሃብታማትን እንከሎ ሓንቲ ከምዘይብሉ ከምቲ ዝተሓተ እንሰሳ ተቐጺሩ፡፡ እዚ ምሳሌ ካብ ቤት አብኡ ዝወጸ ሕውነት ቤተሰቡ ዝሓደገ ሰብ ዓቢ ትምህሪቲ ዝሓዘ እዩ፡፡ ካብ ቤት አብኻ ምውጻእ ሞት ጥፍአት እዩ ዘምጽእ፡፡

አብ ርእስና እንተ ተመለስና ብዙሓት ቤት አቦና ሓዲግና ዓዲ ንና እንናፍቕ አሎና ጣዕሚ ቤትና ጣዕሚ አሕዋትና ዘንጊዕና ሓበሻ ጸላእኩ እናተባህለ ክዝረብ ንሰምዕ አሎና፡፡ እንተ ኾነ ካብ ቤቱን ዓዱን ወገኑን ዝወጸ ዕጭኡ ከምዚ በታኒ ውሉድ እዩ፡፡ ቤት አቦና ብማዕዶ ክንርእዩ ዘይኮነ አብኡ ክነብር እዩ ተሞሃሎና፡፡ ቤት አቦና ምስ ስድራና አሕዋትና ክነብር እዩ ተሞሃሎና ነዚ አፍሪስና ካልእ ናይ አቦና ቤት ዘይኮነ ክንሃንጽ እንተ ጀመርና ህንጻና ህንጻ ባቢሎን ጥራሕ እዩ ዝኸውን፡፡ ንዝኾነ አብ ቤት አቦና ምስ አሕዋትና ክንርእዩ እንከሎና ቤትና አይፈርስን እኳድአ ይጸንዕ፡፡ ንቤት አብኡ ዘፍርስ አምላኽ እዩ ዝፈራረዶ እሞ ንጠንቀቕ፡፡ ንሰባት ፍልልይ ጽልኢ አይንዘርአሎም መንፈስ አምላኽ ለቢሶም ደቂ ሓንቲ ስድራ ዝኾኑሉ ንኹሉ ብሓደ ዓይኒ ዝርእዩሉ መገዲ ንሓብሮም ሽዑ ዓድና ስድራና ወገና ሰልማን ፍቕርን ዝነገሶ ክኾነልና እዩ፡፡

አሕዋት ኢየሱስ ዝብሃሉ ከመይ ዝበሉ እዮም፡

ኢየሱስ ነቶም አሕዋተይ ዝብሎም ወይ ነቶም ምስኡ አብ ውሽጢ ዝነበሩ ርክቡ ክገልጽ እንከሎ ነቲ ዘለውዎ ቦታ አይኮነን ዘስምዕ ነቲ ምስኡ ዘለዎም ርክብ/ዝምድና እዩ ዝገልጽ ዘሎ፡፡ እቲ ርክብ ናይ ሥጋ ዝምድና ዘይኮነ ምስቲ መገዲ ኢየሱስ ተወሃሂድካ ክትከይድ እንከሎኻ እትረኽቦ ርክብ እዩ፡፡ ክርስትያን ምጂን ማለት አብ ሓዲስ ስድራ ጥቡቕ ርክብ ዘለዎም ካብቶም ምስ ብሥጋ ቤተሰብካ ንላዕሊ ርክብ ገርካ ንኹሉ ከም ሓውኻን ሓፍትኻን ገርካ ምርአይ ማለት እዩ፡፡ ወዲ ገዛ ወይ ወዲ ውሽጢ ዝብሃል “ዝኾነ ሰብ ድላይ/ፍቓድ አምላኽ ዝገብር” ማለት እዩ፡፡ እዚ ነቶም ጨሪሾም ክርስትያን ዘይኮኑ እውን የጠቓልል እዩ፡፡

ብእምነት ሓደ ብሥጋ ሓደ ዝኾነ ካብ ኮና ካበይ እዩ ዝመጽእ ዘሎ እዚ ወገነይ ወዲ ዓደይ ክፍለ ካብ ሰብ ክርሕቕ ካልኣት አይደልን ንአይ ዝግድሹኒ እቶም ብቕረባ ምላይ ዝውለዱ ደቂ ዓደይ ደቂ ሩባይ ጥራሕ ካልኣት አየድልዩንን ምስኡም ዘራኽብ የብለይን ባዕሎም ይፈልጡ ዝብል ንሰባት ካብ አምላኽን ሰብን ዘርሕቕ መንፈስ አምላኽ ዝገደሎ ስምዒትን አብሃህላን ካበይ እዩ ዝመጽእ ዘሎ? ብኸመይክ ክንቅይሮ ንክእል፡፡

- **ንስሓ የድሊ፡፡** አብ ከምዚ ዝኣቶ ሰብ ኃጢአት እዩ ዝገብር ስለዚ ክንስሓሉ ይግባእ፡፡ ምፍልላይ አብ መንጎ ማሕበር ክርስቶስ ፍልልይ ዘምጽእ ሰይጣናዊ መንፈስ ዘለዎ ጥራሕ እዩ ስለዚ ኃጢአት ምጂኑ ክኣምን ይግባእ ሽዑ ክንሳሕ አለዎ፡፡ ንሕና እውን ደፊርና ክንቋወም ክነግሮ ይግባእ፡፡
- **ምስ አምላኽ ዘሎና ርክብ ርኢና ክንክእል አሎና፡፡** ደቂ አምላኽ ኢና፡፡ ክርስቶስ ምእንቲ ነፍሲ ወከፍና እዩ መይቱ ደቂ ሰማይ ገሩና አብ ቅድሚ አምላኽ ኩልና ሓደ

ኢና መን ምዃና ብዘየገድስ፡ ሓደ ካብ ሓደ ዝበልጸሉ የብልናን ብኣርኣያን ኣምሳልን ኣምላኽ ዝተፈጠርና ኢና፡ ሕብሪ፡ ክእለት፡ ሃብቲ፡ ዓዲ፡ ብዝሒ ዋሕዲ ብዘየገድስ ፍሉይት ኣይገብረናን እዩ ስለዚ ኩልና ደቂ ሓደ ኣምላኽ ኢና።

- ነዚ ሓደ ከይንኸውን ኣሕዋት ኮና ንዝግበዩ ጸጋ ከይንረክብ ዕንቅፋት ዝኾኑና ሰባት ካባና ክነርሕቆም ብድፍረት ጌግኦም ክነረድኦም ክንቋወሞም ይግብኣና። ሓቂ ኣይትቅበርን እያ ሰብ ፈሪሕና ንሓቂ ኣይንድፈን።

ካልእ ምንጪ ሓድነትና ኩልና ደቂ ማርያም ኢና፡

ኣብ ወንጌል ዮሐንስ 19፡25-27 ዘሎ እንተ ረኣና ኢየሱስ ኣብ መስቀል ቅድሚ ሞቱ ዝተላበዎ **“ናቲ ዘፍቅሮ ረድኡ እንሃ ኣደኻ ነዲኡ ከኣ እንሆ ወድኺ ኢልሞ”**። እዚ ናይ ለበዎ ቃል ንሳ ኣደ ክትኮነና ንሕና ደቃ ክንኸውን እዩ። ኣደ ናይ ሓደ ስድራ ጠርናፊት እያ፡ ንኹሉ ድኽመት ገዝኣ እትጸውር ንኹሉ ብትዕግስቲ እትሕሉ እያ። ማርያም ኣደና ዘብላ ከምቲ ነታ ቀዳመይቲ ማሕበር ወዳ ኣማእኪላ እትጽልን እትጸናንን ዝነበረት እሞ መንፈ ቅዱስ ክትቅበል እተሰናዱ ዝነበረት ሎሚ እውን ተርኣ እዚ እዩ ማለት ኣደ ክትኮነን ክትመርኣና ኣሕዋት ደቃ ክና ክትመርኣና እዩ። ማርያም ዘላቶ ኩሉ ኣለዎ ስለዚ ንማርያም ኣደና ክንገብር ደቃ ዘብለና ነገራት ክንገብር ይግባእ።

ኣብ ወንጌል ማርቆስ ምስዚ ዝበለናዮ ዝገራጮ ዝመስል ዘይትጽቦዮ ኮይኑ ዝርኣ ንማርያም ኣዲኡ ብዝርኣ ንረክብ። ማርያም ምስ ቀረባ ቤተሰብ ኮይና ንወዳ ካብቲ ዝስማዕ ዝነበረ ክተድሕኖ ክትልምኖ ኣብቲ ዘለዎ መጺኦ ክትራኽቦ ምስ ሓተተት ዝነጸጋ ይመስል፡ እዝስ ብኸመይ ክንርእዮ ንኸእል እንታይ እዩ መልእኽቱ? ንሳ እውን ካብቶም ኣብ ወጻኢ ዘለዉ ድያ እትሕሰብ? እቲ መልሲ ብርግጽ **“ኣይኮነትን”** እዩ። ኣብ ወንጌል ሉቃስ ከም እንረኽቦ ብገብርኤል መልእኹ ገሩ ኣደ ኢየሱስ ክትኸውን ምስ ሓተታ ማርያም ብዘይ ውልውል **“ሕራይ”** ኢላ እያ። **“እነኹ ኣነ ባርያ እግዚኣብሔር እዩ ከምቲ ዝበልካኒ ይኹነለይ”** እናበለት ዝመለሰት እያ። በዚ ማርያም ምሉእ ሕይወታ ንኣምላኽ ሕራይ ኢላ ንኹሉ ፍቓዱ ክትገብር እሸትኣ ገሊጻ፡ ሓንሳብ ሕራይ ምስ በለት ወላ እኳ ኣብ ጉዕዞ ሕይወታን ሕይወት ከበድቲ ነገራት ይግጠማ፡ ወዳ ኣብ ኣመስቀል ክመውት እናረኣየቶ ንሓንቲ ደቂቕ እኳ ንድሕሪ ግልጽ ኣይበለትን ካብ ድላይ ኣምላኽ ኣይወጽኣትን። ስለዚ እዚ ናይ ማርቆስ ወንጌል ዝያዳ እንታይነት ማርያም ዝገልጽ እዩ። ንሳ ንኣምላኽ ብኹሉ ሕራይ ዝበለት ስለ ዝኾነት ነቶም ምስኡ ዝነበሩ ኣብ ኣምላኽ ምቕራብን ድላይ ኣምላኽ ዝገብር ከመይዝበለ ከምዝኾነ ክገልጸሎም ዝበሎ ድኣ እምበር ንማርያም ዝርኣ ኣይኮነን።

ኣብ ሓደ ኣጋጣሚ ኢየሱስ ዝዛረቦ ሰሚዓ ሓንቲ ሰበይቲ **“ድምፃ ዓው ኣቢላ ዝጸረትካ ኸርሥን ዝጠበኻየን ኣጥባትን ብፁዓት እየን በለቶ፡ ንሱ ግና ብፁዓንሲ እቶም ንቓል ኣምላኽ ዚሰምዕዎን ዚሕልውዎን ደኣ እዮም”** በላ (ሉቃ 11፡27-28)። ማርያም ካብቶም ኣብውኸጢ ዝርከቡ እያ እዚ ኸኣ ኣደ ኣምላኽ ስለ ዝኾነት ዘይኮነ ንርእሳ ብምሉእ ምስ ኣምላኽ ስለ ዘወሃሃደት ክሳብ መጨረሻ ምስኡ ስለ ዝተገደዘትን እያ። ኣምላኽ ዝብሎ ኣብ ሕይወት ማርያም ዓቢተራ ስለ ዘለዎ ወላ ንሓንቲ ደቂቕ እውን ዘንጊዓቶ ኣይትፈልጥን እያ።

ሎሚ መልእኽቲ ማርያም ንኹልና ብዝርኣ **“ወደይ ዝበለኩም ግበሩ”** ዝብል እዩ። ወዳ ክንፋቕር ክንከባበር እዩ ድላዩ። ሕጊ ኣምላኽን ቤተ ክርስቲያንን ኣብ ልብና ኣሕዲርና ሓንቲ ስድራ ኮና ክነብር እዩ ድላዩ።

መንደ/ያ ሓወይ ሓፍተይ ዝብል ሕቶ እምብኣር መልሱ ኩሉ ብኣርኣይ ስላሴ ዝተፈጥረ ሰብ መን ምዃኑ ብዘየገድስ፤ ዓለቱ ዓዱ ሕብሩ ክእለቱ ስልጣኑ ሓላፍነቱ ደረጅኡ ብዘየገድስ ኩሉ ሓወይ ሓፍተይ እዩ። ክርስቶስ ምእንቲ ነፍሲ ወከፍና እዩ ኣብ መስቀል መይቱ ኣድጊኑና፤ ኣብ ሃደ መኣዲ ክንሳተፍ ቅ.ቑርባን ሰሪዑልና ክትጓሰየና ቤተ ክርስትያን ሂቡና ስለዚ ደቂ ሓደ ክርስቶስ ኢና።

ሰይጣን ኣብ መንፈስና ኣትዩ ዝፈላሊ ዘጻልእ ነገራት ክንርኢ ከሎና ናይ ኩልና ሓላፍነት እዩ ክንስዕር። ሰይጣን ተዓዊትሉ ክፍኣትን ፍልልይን ዝዘርእ ኣብ መንጎና እንተ ተረኽበ ክንመኽር ክንገንብ ሓላፍነት ኣሎና ሱቕ ክንብል እንከሎና ኣብ ክፍኣቱ ንተሓባበር ኣሎና ማለት እዩ ስለዚ ንክፍኣት ኩልና ክንቃለሶ ኣሎና።

ኢየሱስ መምህርና ምእንቲ ሓድነትና ዝጸለየ “ኣ ኣቦ ንስኻ ከም ዝለኣኸካኒ ዓለም ምእንቲ ክትኣምንሲ ኩላቶም ሓደ ምእንቲ ክኾኑ ከምቲ ንስኻ ኣባይ ዘሎኻ ኣነውን ኣባኽ ከምኡ ድማ ንሳቶም ኣባና ምእንቲ ክኾኑ እልምነካ ኣሎኹ፤ ንሕና ሓደ ኸም ዝኾና ንሳቶምውን ሓደ ምእንቲ ኺኾኑ እቲ ዝሃብካኒ ክብሪ ሃብክዎም. . . . “ (ዮሐ 17:21-ፍ) ኣብ ልብና ኣሕዲርና ሓደ መንፈስን ግብርን ክህልወና ንጸሊ።

ኣ ኣምላኽ ፈጣሪና መንፈስካ ኣሕዲርና ብሓደ ልብን መንፈስ ክንጉዓዝ ሓደ ንሓደ ከይጸልኣ ክነብር ጸጋኻ ዕለት ዕለት ሃበና። ኣ ማርያም ኣደና ደቅኸን ኣሕዋት ወድኸን ኮና ሓድነት ፍቕሪ ሰላም ኣብ መንጎና ኣንጊስና ክንጉዓዝ ለምንልና ንበላ።

ኣምላኽ ጸግኡ የውርድልና ዘራእቲ ፍቕርን ሕውነትን ይግበረና።

ኣባ ንጉሠ ፍሥሓ